BEK nr 1043 af 05/09/2017 (Gældende)

Ministerium: Erhvervsministeriet Senere ændringer til forskriften

Journalnummer: Erhvervsmin.,

Finanstilsynet, j.nr. 152-0002

Ingen

Udskriftsdato: 18. september 2017

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.¹⁾

§ 1

I bekendtgørelse nr. 281 af 26. marts 2014 om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl., som ændret ved bekendtgørelse nr. 707 af 1. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. *§ 34, 1.* og *2. pkt.*, affattes således:

»Under resultatopgørelsens post 11, *Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.*, føres ændringer i de samlede nedskrivninger i forbindelse med forventede kredittab på finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris og til dagsværdi gennem anden totalindkomst, samt hensættelser på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter samt efterfølgende reguleringer af værdien af disse poster. Posten indbefatter den del af værdireguleringen af udlån og tilgodehavender til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, der vedrører kreditrisikoen.«

2. § 43, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Finansielle instrumenter, som efter første indregning skal måles til amortiseret kostpris eller til dagsværdi gennem anden totalindkomst, jf. § 45, stk. 1, og 2, og § 46, stk. 1, skal dog ved første indregning måles til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument, og fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, der ind går som en integreret del af den effektive rente.«

3. §§ 44-46 affattes således:

- »§ 44. Finansielle aktiver skal efter første indregning måles til:
- 1) amortiseret kostpris, jf. § 45, stk. 1,
- 2) dagsværdi gennem anden totalindkomst, jf. § 45, stk. 2, eller
- 3) dagsværdi gennem resultatopgørelsen, jf. § 45, stk. 3.
 - § 45. Et finansielt aktiv skal efter første indregning måles til amortiseret kostpris, når:
- 1) det finansielle aktiv besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning om at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme og
- 2) de kontraktmæssige betalingsstrømme fra det finansielle aktiv udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb.
- Stk. 2. Et finansielt aktiv skal efter første indregning måles til dagsværdi gennem anden totalindkomst, når:
- det finansielle aktiv besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning, der kan opfyldes både ved at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme og ved at sælge de finansielle aktiver og

- 2) de kontraktmæssige betalingsstrømme fra det finansielle aktiv udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb.
- *Stk. 3.* Finansielle aktiver, der hverken opfylder betingelserne i stk. 1 eller i stk. 2, skal efter første indregning måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.
- *Stk. 4.* Udlån skal uanset stk. 1 efter første indregning måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, hvis låntager har en kontraktmæssig ret til at indfri lånet ved indlevering af en til restgælden svarende mængde af bestemte omsættelige obligationer udstedt af virksomheden.
- Stk. 5. Omklassificering mellem de målingskategorier, der er anført i § 44, skal foretages for de berørte aktiver, når det tilsiges af en ændring i den forretningsmæssige målsætning, der oprindeligt begrundede klassificeringen. Omklassificering kan ikke foretages i andre tilfælde.
- **§ 46.** Finansielle forpligtelser skal efter første indregning måles til amortiseret kostpris, jf. dog stk. 2. *Stk. 2.* Stk. 1 finder ikke anvendelse på følgende finansielle forpligtelser:
- 1) Forpligtelser, der indgår i en handelsbeholdning.
- 2) Forpligtelser med et eller flere indbyggede afledte finansielle instrumenter, som ikke lader sig adskille fra værtskontrakten, eller hvor en separat måling af henholdsvis værtskontrakt og indbygget afledt finansielt instrument ikke er mulig.
- 3) Forpligtelser i henhold til omsættelige obligationer, som er udstedt af virksomheden med henblik på at finansiere udlån, der måles til dagsværdi i medfør af § 45, stk. 4.
- 4) Forpligtelser omfattet af § 55.
- *Stk. 3.* Forpligtelser omfattet af stk. 2 måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. Dog skal den del af værdiændringen for forpligtelser omfattet af stk. 2, nr. 4, som skyldes ændring i virksomhedens egen kreditrisiko, indregnes i anden totalindkomst, med mindre en sådan præsentation vil bevirke eller forstærke en indregningsmæssig inkonsistens i resultatopgørelsen.«

4. §§ 50-55 affattes således:

- **»§ 50.** For finansielle aktiver omfattet af § 45, stk. 1, skal virksomheden foretage nedskrivninger for forventede kredittab, der udgør forskellen mellem nutidsværdien af de kontraktmæssige betalinger og et beløb, der afspejler:
- 1) en sandsynlighedsvægtning, foretaget ud fra en neutral vurdering, af en række mulige forløb med hensyn til forventede betalinger,
- 2) den tidsmæssige påvirkning af værdien af penge og
- 3) information, som er rimelig og egnet til at understøtte vurderinger om aktivernes kreditrisiko, og som virksomheden har adgang til på balancedagen uden urimelige omkostninger eller indsats, om tidligere indtrufne begivenheder, aktuelle forhold og prognoser om fremtidige økonomiske forhold.
- *Stk. 2.* Ved opgørelsen af den tidsmæssige påvirkning værdien af penge anvendes det finansielle aktivs effektive rentesats ved første indregning. For variabelt forrentede aktiver anvendes den aktuelle effektive rentesats.
- *Stk. 3.* De betalinger, der indgår i vurderingen efter stk. 1, skal indbefatte betalinger i forbindelse med overtagelse og salg af sikkerheder, når forløbet indebærer, at en overtagelse og salg af sikkerheder vil finde sted.
 - Stk. 4. Nedskrivninger for forventede kredittab foretages i øvrigt efter §§ 51 og 52 samt bilag 10.
- *Stk.* 5. Virksomheden skal etablere en systematisk, dokumenteret proces for validering af de metoder, der anvendes ved opgørelse af forventede kredittab, jf. bilag 11.
- § 51. Virksomheden skal for finansielle aktiver omfattet af § 45, stk. 1, vurdere, om der på balancedagen er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til kreditrisikoen på tidspunktet for første indregning. Vurderingen foretages for det enkelte aktiv eller gruppevist for grupper af aktiver med ensartede karakteristika med hensyn til kreditrisiko. Hvis et aktiv på balancedagen har en lav kreditrisiko, kan virk-

somheden antage, at der for dette aktiv ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen siden første indregning.

- *Stk.* 2. Hvis der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, skal aktivet nedskrives med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1).
- *Stk. 3.* Hvis der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, skal aktivet nedskrives med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets levetid (stadie 2).
- § 52. Virksomheden skal for finansielle aktiver omfattet af § 45, stk. 1, vurdere, om aktivet er kreditforringet, jf. bilag 2, nr. 10.
- Stk. 2. Observerbare data om en eller flere af følgende begivenheder indikerer, at et aktiv er kreditforringet:
- 1) Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder.
- 2) Låntager har begået kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter.
- 3) Virksomheden eller andre långivere yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder.
- 4) Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.
- 5) Bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder.
- 6) Erhvervelse eller oprettelse af et finansielt aktiv til en betragtelig underkurs, som afspejler indtrufne kredittab.
- *Stk. 3.* Hvis et finansielt aktiv er kreditforringet, skal virksomheden nedskrive aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets levetid (stadie 3).
- § 53. Hvis der ikke er en rimelig forventning om hel eller delvis dækning af udestående beløb for finansielle aktiver omfattet af § 45, stk. 1, skal aktivet helt eller delvist ophøre med at være indregnet i balancen.
- § 54. Forventede kredittab på lånetilsagn og finansielle garantier vurderes og indregnes i overensstemmelse med de regler, der gælder for finansielle aktiver omfattet af § 45, stk. 1, jf. §§ 50-53.
- Stk. 2. Lånetilsagn og finansielle garantier kan uanset stk. 1 ikke måles til en lavere værdi end den præmie eller provision, som virksomheden har modtaget for at påtage sig lånetilsagnet eller den finansielle garanti, idet præmien eller provisionen afskrives systematisk over risikoperioden.
- § 55. Finansielle aktiver og finansielle forpligtelser kan uanset reglerne i § 45, stk. 1 og 2, og§ 46, stk. 1, efter første indregning måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, når en sådan måling eliminerer eller væsentligt reducerer en måle- eller indregningsmæssig inkonsistens, som ellers ville opstå på grund af måling eller indregning på forskellige grundlag.
- *Stk.* 2. Finansielle forpligtelser kan endvidere måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, når de indgår i et risikostyringssystem eller en investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier, og indgår på dette grundlag i virksomhedens interne ledelsesrapportering.
- Stk. 3. Finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen efter stk. 1 eller 2, skal måles efter dette princip fra første indregning og indtil det tidspunkt, hvor instrumenterne ophører med at være indregnet i virksomhedens balance.«
- **5.** I § 65, stk. 3, indsættes som 2. pkt.: »For leasingtilgodehavender vurderes forventede kredittab i overensstemmelse med §§ 50-53.«
- **6.** I § 65 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

- *»Stk. 4.* Leasingtilgodehavender kan uanset stk. 3, 2. pkt., i alle tilfælde nedskrives med det forventede kredittab i hele tilgodehavendets levetid.«
 - Stk. 4 bliver herefter stk. 5.
- 7. I § 66, stk. 1, indsættes efter »garantier og andre forpligtelser,«: »bortset fra finansielle garantier og lånetilsagn,«.
- 8. § 66, stk. 7 ophæves.
- **9.** I § 71 indsættes som stk. 3 som nyt stykke:
- *»Stk. 3.* Hvis kreditrisikoen på et eller flere finansielle instrumenter, der måles til amortiseret kostpris, sikres helt eller delvist ved et kreditderivat, der måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, kan virksomheden vælge tilsvarende at måle det eller de pågældende finansielle instrumenter helt eller delvist til dagsværdi gennem resultatopgørelsen i den periode, hvor sikringen er effektiv.«
- 10. § 75, stk. 1, nr. 5, affattes således:
- »5) Sikringsforholdets effektivitet vurderes løbende og som minimum:
- a) På balancedagen.
- b) I tilfælde, hvor der sker betydelige ændringer i forhold, som påvirker sikringsforholdets effektivitet.«

11. § 79 affattes således:

- **»§ 79.** I resultatopgørelsen indregnes alle indtægter i takt med, at de indtjenes, og alle omkostninger i takt med, at de påføres virksomheden. Alle værdireguleringer, afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsler af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen, indregnes i resultatopgørelsen, jf. dog § 79 a.
- *Stk. 2.* For aktiver omfattet af § 51, stk. 2 eller 3, indregnes renteindtægter i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det kontraktmæssigt udestående beløb.
- *Stk. 3.* For aktiver omfattet af § 52, stk. 3, indregnes renteindtægter i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.
- Stk. 4. For aktiver, der måles til dagsværdi gennem anden totalindkomst, jf. § 45, stk. 2, indregnes renteindtægter og forventede kredittab i resultatopgørelsen i overensstemmelse med de regler, der gælder for aktiver omfattet af § 45, stk. 1, jf. stk. 2 og 3 samt § 34. Den resterende værdiregulering til dagsværdi, bortset fra valutakursregulering, indregnes i anden totalindkomst. Den akkumulerede værdiregulering, der er indregnet i anden totalindkomst, indregnes i resultatopgørelsen, når aktivet ophører med at være indregnet i balancen.«

12. Efter § 79 indsættes:

- **»§ 79 a.** Følgende indregnes i en separat opgørelse i forlængelse af resultatopgørelsen benævnt »anden totalindkomst«:«
- »1) Stigninger i en domicilejendoms omvurderede værdi og tilbageførsler af sådanne stigninger, jf. § 61, stk. 3 og 4.
- 2) Valutakursforskelle, der er fremkommet ved omregning af transaktioner og balanceposter, herunder goodwill, i en enhed med en funktionel valuta, der afviger fra præsentationsvalutaen, jf. § 39, stk. 8.
- 3) Værdiændringer for aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst, jf. § 45, stk. 2, der efter § 79, stk. 4, skal indregnes i anden totalindkomst.
- 4) Den del af ændringer i dagsværdien af finansielle forpligtelser, der skyldes ændringer i egen kreditrisiko, jf. § 46, stk. 3.
- 5) Ændringer i værdien af sikringsinstrumenter, der afdækker udsving i størrelsen af fremtidige betalingsstrømme, jf. § 73.

- 6) Ændringer i værdien af sikringsinstrumenter, der afdækker valutakursrisikoen på en investering i en udenlandsk enhed, jf. § 74.
- 7) Ændringer, der er en følge af genmåling af nettoforpligtelsernes størrelse, jf. § 68, stk. 2.«
- *»Stk. 3.* For hver post i anden totalindkomst anføres den tilhørende skattemæssige effekt enten direkte i anden totalindkomst eller i en note.«

13. *§* 88 *b* affattes således:

- »§ 88 b. Virksomheden skal på en måde, der gør regnskabsbrugerne i stand til at vurdere virksomhedens eksponeringer og væsentlige koncentrationer af kreditrisici for hver af de ratingklasser, som virksomheden anvender i sin kreditstyring, fordele sine finansielle aktiver, lånetilsagn og finansielle garantier efter kreditrisikokoncentrationer, hvor grupperingen på kreditrisikokoncentrationer fastlægges ud fra den måde, hvorpå debitors evne til at opfylde kontraktlige forpligtelser påvirkes ensartet af ændringer i økonomiske og andre forhold. Oplysningerne skal præsenteres separat for følgende finansielle instrumenter:
- 1) Instrumenter, for hvilke der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen siden første indregning (stadie 1).
- 2) Instrumenter, for hvilke der er indregnet nedskrivninger svarende til forventede kredittab i levetiden fordelt på
 - a) instrumenter, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen (stadie 2) og
 - b) instrumenter, der er kreditforringede på balancedagen, men som ikke var det ved første indregning (stadie 3).
- 3) Finansielle aktiver, der var kreditforringede ved første indregning.«

14. § 93 a affattes således:

- »§ 93 a. En virksomhed, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, og som ikke udarbejder koncernregnskab, skal for de enkelte grupper af finansielle aktiver, som er relevante i forhold til dette oplysningskrav, give:
- 1) Oplysning om det beløb, der bedst repræsenterer den maksimale kreditrisiko uden hensyn til sikkerheder og andre forhold, der forbedrer kreditkvaliteten. I tilknytning til beløbet oplyses den del heraf, der er indregnet i balancen.
- 2) En beskrivelse af sikkerheder og andre forhold, der forbedrer kreditkvaliteten, og disses økonomiske effekt i forhold til det beløb, der bedst repræsenterer den maksimale kreditrisiko, herunder:
- a) en beskrivelse af sikkerhedernes art og kvalitet,
- b) en beskrivelse af væsentlige ændringer i kvaliteten af sikkerheder og andre forhold, der forbedrer kreditkvaliteten, som et resultat af forringelse eller ændringer i virksomhedens praksis for sikkerhedsstillelse i regnskabsperioden og
- c) information om finansielle aktiver, for hvilke der ikke er foretaget nedskrivninger som følge af sikkerheder.
- 3) Kvantitative oplysninger om sikkerheder og andre forhold, der forbedrer kreditkvaliteten, for finansielle aktiver, der er kreditforringede på balancedagen.«

15. *§ 99* affattes således:

- »§ 99. Virksomheden skal oplyse dagsværdien af alle finansielle instrumenter, der ikke måles til dagsværdi i balancen. Oplysningerne skal gives for grupper af finansielle instrumenter, der er relevante i forhold til dette oplysningskrav, og på en måde, der gør det muligt at sammenholde dagsværdien med de regnskabsmæssige værdier, der er gengivet for de enkelte poster i balancen.
- Stk. 2. Hvis de regnskabsmæssige værdier i balancen er en rimelig tilnærmelse af de pågældende finansielle instrumenters dagsværdi, kan oplysning af dagsværdien udelades. Begrundelsen for udeladelsen oplyses.

- *Stk. 3.* De metoder og forudsætninger, der er bragt i anvendelse for at fastlægge de dagsværdier, der er oplyst efter stk. 1, skal beskrives.
- Stk. 4. Uanset stk. 1-3 kan en virksomhed undlade at oplyse dagsværdien af finansielle aktiver ført i aktivpost 5, Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris, hvis.
- 1) virksomheden ikke har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, og
- 2) de pågældende finansielle aktiver ikke har en noteret pris på et aktivt marked, jf. § 38 a.«

16. *§ 99 a* ophæves.

17. I § 103 a, stk. 1, affattes 1. pkt. således:

»En virksomhed, som måler finansielle forpligtelser til dagsværdi i medfør af § 46, stk. 2, nr. 3 eller 4, jf. § 55, stk. 1 og 2, skal oplyse ændringen i perioden og den akkumulerede størrelse af den del af ændring i dagsværdien af disse forpligtelser, som kan henføres til ændringer i kreditrisikoen på forpligtelserne.«

18. *§ 107* affattes således:

- **»§ 107.** Virksomheden skal oplyse sin praksis for styring af kreditrisici og hvorledes denne er forbundet med indregning og måling af forventede kredittab, herunder oplyses følgende:
- 1) Hvorledes virksomheden vurderer, om kreditrisikoen er steget betydeligt siden første indregning, jf. § 51, stk. 1.
- 2) Hvordan lav kreditrisiko er fastsat og i hvilke kategorier af aktiver, der indgår aktiver med lav kreditrisiko, jf. § 51, stk. 1.
- 3) Hvilke definitioner på misligholdelse, virksomheden har anvendt og begrundelser herfor.
- 4) Hvordan aktiverne er grupperet, når der er foretaget gruppevis vurdering, jf. § 51, stk. 1.
- 5) Hvordan virksomheden har vurderet, at et aktiv er kreditforringet, jf. § 52.
- 6) Om virksomhedens praksis for at fjerne aktiver fra balancen, jf. § 53, herunder hvilke indikatorer, der er anvendt ved vurderingen af, at der ikke længere er rimelige forventninger om hel eller delvis dækning og om virksomhedens praksis med hensyn til fortsatte inddrivelsesbestræbelser efter, at aktiverne er fjernet fra balancen.«

19. Efter \S 107 indsættes:

- **»§ 107 a.** Virksomheden skal oplyse om informationsgrundlag, antagelser og vurderingsmetoder anvendt i forbindelse med vurderingen af forventede kredittab, herunder
- 1) ved målingen af 12 måneders kredittab og ved kredittab i aktivets levetid,
- 2) ved vurderingen af, om kreditrisikoen er steget betydeligt siden første indregning,
- 3) ved vurderingen af, om et aktiv er kreditforringet,
- 4) hvorledes der er taget hensyn til fremadrettet information, herunder makroøkonomisk information, ved vurderingen af forventede kredittab og
- 5) om ændringer i væsentlige antagelser og vurderingsmetoder, der har fundet sted i regnskabsperioden og begrundelserne for sådanne ændringer.«

20. § 108 affattes således:

- **»§ 108.** Virksomheden skal i tabelform vise en afstemning fra primo til ultimo af de akkumulerede nedskrivninger for forventede kredittab for følgende finansielle aktiver:
- 1) Finansielle aktiver til amortiseret kostpris.
- 2) Finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- 3) Udlån til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.
 - Stk. 2. Afstemningen skal præsenteres således, at følgende beløb vises separat:

- 1) Nedskrivninger på aktiver, for hvilke kreditrisikoen ikke er steget betydeligt siden første indregning (stadie 1).
- 2) Nedskrivninger på:
 - a) aktiver, for hvilke kreditrisikoen er steget betydeligt siden første indregning (stadie 2) og
 - b) aktiver, der er kreditforringet på balancedagen, men som ikke var det ved første indregning (stadie 3).
- 3) Nedskrivning på aktiver, der var kreditforringet ved første indregning.
- *Stk. 3.* Oplysningerne efter stk. 1 skal gives separat for de grupper af aktiver, der er relevante for dette oplysningskrav, og der skal til de enkelte ændringer gives forklaringer til ændringerne.«

21. § 124 a, stk. 1, affattes således:

»Kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber I skal for hvert land, hvor virksomheden er etableret ved en eller flere filialer eller dattervirksomheder, oplyse følgende på konsolideret grundlag vedrørende regnskabsåret:

- 1) Navn eller navne, aktiviteternes art og geografiske beliggenhed.
- 2) Omsætning.
- 3) Antal ansatte omregnet til fuldtidsansatte
- 4) Resultat før skat.
- 5) Skat.
- 6) Modtagne offentlige tilskud.«

22. § 132 b, stk. 1, affattes således:

»I pengeinstitutter og realkreditinstitutter skal ledelsesberetningen indeholde en samlet præsentation af de nøgletal for virksomheden, der indgår i tilsynsdiamanten, opgjort i overensstemmelse med den vejledning hertil, der er knyttet til Finanstilsynets indberetningsskemaer.«

- **23.** I § 148, stk. 5, 2. pkt., ændres »107« til: »108«.
- **24.** Bilag 2 affattes som bilag 1 til denne bekendtgørelse.
- **25.** *Bilag* 7 affattes som bilag 2 til denne bekendtgørelse.
- **26.** Bilag 10 affattes som bilag 3 til denne bekendtgørelse.
- **27.** *Bilag 11* affattes som bilag 4 til denne bekendtgørelse.

§ 2

- *Stk. 1.* Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2018 og finder anvendelse på udarbejdelse og aflæggelse af års- og delårsrapporter, der vedrører regnskabsperioder der begynder 1. januar 2018 eller senere.
- Stk. 2. Klassifikation af finansielle instrumenter efter §§ 44-46, som indsat ved § 1, nr. 3, og § 55, som indsat ved § 1, nr. 4, foretages i overensstemmelse med de forhold

og omstændigheder, der foreligger den 1. januar 2018.

- Stk. 3. De ændringer i klassifikationer, målingspraksis og –metoder, der foretages efter denne bekendtgørelse, gennemføres i forhold til sammenligningstal så vidt muligt, som om de hele tiden havde været anvendt, jf. § 80, stk. 1, i bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl., jf. dog stk. 4.
- Stk. 4. Stk. 3 finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor det ikke er praktisk muligt at udarbejde sammenligningstallene efter denne bekendtgørelse, jf. § 80, stk. 2, i bekendtgørelse om finansielle rapporter for kre-

ditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. og i tilfælde, hvor sammenligningstallene ikke kan udarbejdes uden brug af efterrationalisering.

Stk. 5. Hvis det ikke er muligt uden uforholdsmæssige omkostninger at afgøre, om der ved første anvendelse af reglerne i denne bekendtgørelse er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen siden første indregning af et finansielt aktiv, jf. § 51, stk. 1, som indsat ved § 1, nr. 4, skal virksomheden indregne en nedskrivning for aktivet svarende til det forventede kredittab i hele aktivets levetid, indtil aktivet ophører med at være indregnet i balancen. Uanset 1. pkt. kan et aktiv, der har en lav kreditrisiko, nedskrives med det forventede kredittab i 12 måneder.

Stk. 6. De ændringer i åbningsbalancerne pr. 1. januar 2017 og pr. 1. januar 2018 i forhold til ultimobalancerne fra de foregående perioder, som denne bekendtgørelse medfører, skal beskrives og forklares fyldestgørende med beløbsangivelse i noterne til årsrapporten for 2018 og i noterne til alle delårsrapporter med en regnskabsperiode, der begynder 1. januar 2018, jf. § 188, stk. 4, og § 186, stk. 3, 2. pkt., i lov om finansiel virksomhed.

Stk. 7. For regnskabsår, der begynder den 1. januar 2018 eller senere og slutter senest den 31. december 2021, kan virksomheder, der anvender andre beregningsmodeller for vurdering af sandsynligheden for misligholdelse (PD), anvende mere enkle metoder uden beregningsmodeller for PD, jf. bilag 10, pkt. 9, ved vurdering af udviklingen i kreditrisikoen for finansielle instrumenter, jf. § 51, stk. 1, ved vurdering af lav kreditrisiko, jf. bilag 10, pkt. 10, og ved vurdering af, om en kundes betalingsevne er kendetegnet ved betydelige svaghedstegn, jf. bilag 10, pkt. 71.

Finanstilsynet, den 5. september 2017

JESPER BERG

/ Flemming Petersen

Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at

Definitioner

1. Aktivt marked:

Et marked, i hvilket der finder transaktioner sted med et givet aktiv eller en given forpligtelse med tilstrækkelig hyppighed og volumen til, at der løbende kan udledes information om prisen.

2. Effektiv rente:

Den rente, der sætter nutidsværdien af alle forventede fremtidige betalinger, uden hensyn til forventede kredittab, på et aktiv eller en lig med det beløb, hvortil instrumentet er indregnet ved første indregning.

3. Effektiv rentes metode:

Den metode, der anvendes ved beregning af et finansielt instruments amortiserede kostpris og ved allokering og indregning af renteindtægter eller –udgifter i resultatopgørelsen over den relevante periode.

4. Finansiel leasing:

Den valuta, der er gældende i de økonomiske omgivelser, som den regnskabsaflæggende virksomhed eller en enhed inden for denne primært opererer i.

5. Forventede kredittab i 12 måneder:

Den andel af de forventede kredittab i et finansielt aktivs levetid, som udgør de sandsynlighedsvægtede forventede kredittab, som skyldes misligholdelser (default), der er mulige inden for 12 måneder efter balancedagen.

6. Funktionel valuta:

Den valuta, der er gældende i de økonomiske omgivelser, som den regnskabsaflæggende virksomhed eller en enhed inden for denne primært opererer i.

7. Fælles kontrolleret virksomhed:

En fælles kontrolleret virksomhed er et joint venture, som indebærer etablering af en virksomhed på baggrund af en aftale mellem deltagerne, som fastlægger fælles bestemmende indflydelse på virksomhedens erhvervsmæssige aktivitet.

8. Handelsbeholdning:

Følgende finansielle instrumenter:

- a) Finansielle instrumenter, som er erhvervet eller indgået primært med henblik på salg eller tilbagekøb på kort sigt.
- b) Finansielle instrumenter, som ved første indregning indgår i en portefølje af identificerbare finansielle instrumenter, som administreres samlet, og for hvilke der inden for den seneste tid har været et mønster af kortsigtet gevinstrealisation.
- c) Instrumenter, som er afledte finansielle instrumenter, som ikke er en finansiel garanti eller instrumenter, der anvendes som sikringsinstrument i et etableret sikringsforhold.

9. Ikke-monetære poster:

Aktiver og forpligtelser, der ikke er monetære poster.

10. Kreditforringet finansielt aktiv:

Et finansiel aktiv er kreditforringet, når der er indtruffet en eller flere begivenheder, der har en negativ indvirkning på de forventede betalingsstrømme fra aktivet.

11. Kreditjusteret effektiv rente:

Den rentesats, der sætter nutidsværdien af alle forventede fremtidige betalinger på et finansielt aktiv lig med det beløb, hvortil aktivet, når det er erhvervet eller indgået kreditforringet, er indregnet ved første indregning. De forventede fremtidige betalinger vurderes på baggrund af de kontraktmæssige betalinger og forventede kredittab ved første indregning.

12. Kreditrisiko:

Sandsynligheden for, at en debitor misligholder sin betalingspligt (default) i løbet af et aktivs levetid.

13. Monetære poster:

Likvide beholdninger samt aktiver og forpligtelser, herunder hensatte forpligtelser, der afregnes i fastlagte eller bestemmelige beløb.

14. Nærtstående parter:

- a) Personer eller virksomheder, hvoraf den ene direkte eller indirekte har bestemmende
- b) eller betydelig indflydelse på den andens eller de andres driftsmæssige og finansiel ledelse, eller flere personer eller virksomheder, hvis driftsmæssige eller finansielle ledelse er underlagt bestemmende indflydelse af den samme person eller virksomhed.

15. Omsætning:

Summen af følgende poster:

- a) Renteindtægter
- b) Gebyrer og provisionsindtægter
- c) Andre driftsindtægter

16. Operationel leasing:

Leasingaftale, der ikke er finansiel leasing.

17. Præsentationsvaluta:

Den valuta, som et årsregnskab aflægges i.

18. Sikringsforhold:

- a) Sikring af dagsværdi: en sikring mod risikoen for udsving i dagsværdien af et indregnet.
- b) aktiv, en indregnet forpligtelse eller en aftalt ikke-indregnet fremtidig betaling for varer eller tjenesteydelser.
- c) Sikring af betalingsstrømme: en sikring mod risikoen for ændringer i de betalingsstrømme, der er knyttet til indregnede aktiver eller forpligtelser, eller til meget sandsynlige fremtidige transaktioner, og som kan påvirke fremtidige regnskabsresultater.
- d) Sikring af investeringen i en udenlandsk enhed.

19. Tilknyttede virksomheder:

En virksomheds dattervirksomheder, dets moderselskab og disses dattervirksomheder.

20. Valutakursforskelle:

Den forskel, der fremkommer ved omregning af et givet beløb i en valuta til en anden valuta ved forskellige valutakurser.

Årsrapportens elementer

21. Afledt finansielt instrument:

Et finansielt instrument,

- a) hvis værdi ændres som følge af ændringer i en specifik rentesats, værdi-papirkurs, råvarepris, valutakurs, pris- eller renteindeks, kreditvurdering eller kreditindeks eller lignende variabler (kaldes undertiden det »underliggende«),
- b) som ved indgåelse ikke kræver eller kun kræver begrænset nettoinvestering i forhold til andre typer kontrakter, der påvirkes på tilsvarende måde på ændrede markedsvilkår, og
- c) som afregnes på et fremtidigt tidspunkt.

22. Aktiver:

Ressourcer, som er under virksomhedens kontrol som et resultat af tidligere begivenheder, og hvorfra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilflyde virksomheden.

23. Domicilejendomme:

Grunde og bygninger, som virksomheden anvender i egen drift.

24. Eventualaktiver:.

Et eventualaktiv er et muligt aktiv, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kanbekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol.

25. Eventualforpligtelser:

- a) en mulig forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol, eller
- b) en aktuel forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, men som ikke er indregnet, idet
 - det ikke er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, eller
 - ii. forpligtelsens størrelse ikke kan måles med tilstrækkelig pålidelighed.

26. Finansiel forpligtelse:

En forpligtelse i form af

- a) en kontraktmæssig pligt til at overdrage likvide beholdninger eller et andet finansielt aktiv til en anden part eller
- b) en kontraktmæssig pligt til at udveksle finansielle instrumenter med en anden part på potentielt ugunstige betingelser på vurderingstidspunktet.

27. Finansielt aktiv:

Et aktiv i form af

- a) likvide beholdninger,
- b) en kontraktmæssig ret til at modtage likvide beholdninger eller et andet finansielt aktiv fra en anden part,
- c) en kontraktmæssig ret til at udveksle finansielle instrumenter med en anden part på potentielt gunstige betingelser på vurderingstidspunktet eller
- d) en anden virksomheds egenkapitalinstrumenter.

28. Finansielt instrument:

En kontrakt, som udgør et finansielt aktiv i en virksomhed og en finansiel forpligtelse for en anden part eller et egenkapitalinstrument i en anden virksomhed.

29. Forpligtelser:

Eksisterende pligter for virksomheden opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af økonomiske ressourcer.

30. Hensat forpligtelse:

Et beløb, der dækker forpligtelser, som er uvisse med hensyn til størrelse og/eller afviklingstidspunkt.

31. Indtægter:

Stigninger i økonomiske fordele i regnskabsperioden i form af tilgang eller værdistigning af aktiver eller fald i forpligtelser, som medfører stigning i egenkapitalen. I indtægter indgår dog ikke indskud

fra ejere.

32. Investeringsejendomme:

Grunde og bygninger erhvervet med henblik på at opnå afkast af den investerede kapital i form af løbende driftsafkast og/eller kapitalgevinst ved videresalg.

33. Omkostninger:

Fald i økonomiske fordele i regnskabsperioden i form af afgang eller værdiforringelse af aktiver eller stigning i forpligtelser, som medfører fald i egenkapitalen. I omkostninger indgår dog ikke udlodning eller uddeling til ejere.

Måling

34. Amortiseret kostpris:

Det beløb, som et finansielt aktiv eller en finansiel forpligtelse blev målt til ved første indregning med

- a) fradrag af afdrag,
- b) tillæg eller fradrag af den samlede amortisering til målingstidspunktet ved anvendelse af den effektive rentes metode af forskellen mellem det oprindeligt indregnede beløb og det beløb, der forfalder ved udløb, og
- c) fradrag af kredittab.

35. Dagsværdi:

Den pris, der vil blive modtaget ved salg af et aktiv eller som skal betales for at overdrage en forpligtelse ved en normal transaktion mellem markedsdeltagere på målingstidspunktet.

36. Genindvindingsværdi:

Det højeste af et aktivs nettosalgspris og dets nytteværdi. Nytteværdien er nutidsværdien af de forventede fremtidige betalingsstrømme, som aktivet forventes at afstedkomme ved fortsat anvendelse og ved afhændelse ved udgangen af dets brugstid.«

Femårsoversigt over hoved- og nøgletal for kreditinstitutter, fondsmæglerselskaber, investeringsforvaltningsselskaber, der har tilladelse til at drive værdipapirhandelsvirksomhed, og sparevirksomheder

HOVEDTAL

Femårsoversigten skal i det mindste indeholde følgende hovedtal:

- 1. Netto rente- og gebyrindtægter
- 2. Kursreguleringer
- 3. Udgifter til personale og administration
- 4. Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.
- 5. Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder
- 6. Årets resultat
- 7. Udlån
- 8. Egenkapital
- 9. Aktiver i alt.

NØGLETAL

Femårsoversigten skal for pengeinstitutter i det mindste indeholde nøgletallene 2-16, for realkreditinstitutter i det mindste nøgletallene 2-6, 8, 11-12, 15 og 16 og for fonds mæglerselskaber og investeringsforvaltningsselskaber, der har tilladelse til at drive værdipapirhandelsvirksomhed, i det mindste indeholde nøgletallene 1-6 og for fondsmæglerselskaber I endvidere indeholde nøgletallet 16:

- 1. Basiskapital i forhold til minimumskapitalkrav
- 2. Solvensprocent
- 3. Kernekapitalprocent
- 4. Egenkapitalforrentning før skat
- 5. Egenkapitalforrentning efter skat
- 6. Indtjening pr. omkostningskrone
- 7. Renterisiko
- 8. Valutaposition
- 9. Valutarisiko
- 10. Udlån i forhold til indlån
- 11. Udlån i forhold til egenkapital
- 12. Årets udlånsvækst
- 13. Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet
- 14. Summen af store engagementer
- 15. Årets nedskrivningsprocent
- 16. Afkastningsgrad beregnet som forholdet mellem årets resultat og aktiver i alt

SUPPLERENDE NØGLETAL FOR SELSKABER, HVIS AKTIER ER BØRSNOTEREDE

17. Årets resultat pr. aktie

- 18. Indre værdi pr. aktie
- 19. Udbytte pr. aktie
- 20. Børskurs/årets resultat pr. aktie
- 21. Børskurs/indre værdi pr. aktie«

Vurdering af betydelig stigning i kreditrisiko og kreditforringelse

Stadier for udviklingen i kreditrisiko

- 1) Virksomheden skal i medfør af § 51, stk. 2 og 3, og § 52, stk. 3, nedskrive et forventet tab på det finansielle aktiv afhængigt af stadiet for udviklingen i kreditrisikoen siden første indregning. Kreditriiko udgør sandsynligheden for, at kunden misligholder sine betalingsforpligtelser, jf. bilag 2, punkt 12.
- 2) Der er følgende stadier for udviklingen i kreditrisikoen:
- a) Stadie 1: Fravær af betydelig stigning i kreditrisiko
- b) Stadie 2: Betydelig stigning i kreditrisiko
- c) Stadie 3: Aktivet er kreditforringet

Vurdering af betydelig stigning i kreditrisiko (overgang fra stadie 1 til stadie 2)

- 3) Virksomhedens vurdering af udviklingen i kreditrisikoen i medfør af § 51, stk. 1, skal baseres på metoder og informationer, som er relevante for det pågældende finansielle aktiv og kunden. Vurderingen skal foretages uden hensyntagen til størrelsen af et forventet tab på det finansielle aktiv. Information om følgende forhold kan f.eks. være relevant at inddrage i vurderingen:
- a) Væsentlig ændring i kundens forventede evne eller vilje til at overholde sine betalingsforpligtelser, herunder en faktisk eller forventet ændring i kundens indtjening bl.a. som følge af forretningsmæssige, finansielle eller økonomiske forhold og forventede ændringer heri.
- b) Væsentlig ændring i boniteten af en garantistiller, kautionist eller koncernintern finansiel opbakning, hvor denne har været helt eller delvist lagt til grund ved vurdering af kreditrisikoen.
- c) En faktisk eller forventet ændring i virksomhedens interne rating eller scoring af kunden.
- d) Forventede ændringer i kontraktlige vilkår f.eks. som følge af brud på særlige betingelser (covenants).
- e) Væsentlige ændringer i kreditrisikoen for andre af kundens finansielle aktiver.
- f) Væsentlige ændringer i virksomhedens forventede prissætning eller vilkår ved en forudsat ny bevilling af det finansielle aktiv til kunden på balancedagen.
- g) Ændring af virksomhedens kreditstyring i relation til det finansielle aktiv.
- h) Overtræk og restancer.
- 4) Ved vurdering af ændringen i kreditrisikoen siden første indregning skal virksomheden korrigere for effekten af en kortere restløbetid.
- 5) Virksomheder, som i medfør af artikel 143, stk. 1, i forordning nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber (CRR) har tilladelse til at anvende den in-

terne ratingbaserede metode, kan ved vurderingen, jf. punkt 3, tage udgangspunkt i IRB-modellerne for estimation af sandsynligheden for misligholdelse (PD) efter tilpasninger og relevante supplerende vurderinger med henblik på, at modellerne foruden historiske erfaringer afspejler aktuelle forhold og forventninger på balancedagen.

- 6) Virksomheden kan anvende mere enkle metoder end dem anført under punkt 5 for vurdering af udviklingen i kreditrisikoen, jf. punkt 3. Metoderne skal inddrage erfaringer med misligholdelse forbundet med tilsvarende finansielle aktiver samt afspejle aktuelle forhold og forventninger på balancedagen.
- 7) Som udgangspunkt er kreditrisikoen steget betydeligt, inden betalingsrestance eller andre debitorspecifikke kredithændelser er konstateret. I tilfælde, hvor virksomheden på baggrund af informationen ikke rettidigt kan konstatere, om kreditrisikoen er steget betydeligt for det enkelte finansielle aktiv, jf. punkt 3,
 kan det være påkrævet at foretage en supplerende vurdering af udviklingen i kreditrisiko baseret på information, som kan indikere ændringer i kreditrisikoen for en portefølje af finansielle aktiver med tilsvarende karakteristika.
- 8) Ved anvendelse af IRB-modeller ved vurdering af udviklingen i kreditrisiko, jf. punkt 5, eller andre beregningsmodeller for PD ved vurdering af udviklingen i kreditrisiko, jf. punkt 6, skal virksomheden som minimum betragte følgende som en betydelig stigning i kreditrisikoen siden første indregning af det finansielle aktiv, medmindre kreditrisikoen på balancedagen er lav, jf. punkt 10:
- a) En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. og en stigning i 12-måneders PD på 0,5 procentpoint, når 12-måneders PD ved første indregning var under 1,0 pct.
- b) En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. eller en stigning i 12-måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12-måneders PD ved første indregning var 1,0 pct. eller derover.
- 9) Ved anvendelse af mere enkle metoder uden beregningsmodeller for PD ved vurdering af udviklingen i kreditrisiko, jf. punkt 6, skal virksomheden som minimum betragte en nedjustering i virksomhedens interne rating af debitor svarende til én ratingklasse ifølge Finanstilsynets vejledende ratingklassifikation, jf. bilag 7 til Finanstilsynets vejledning til regnskabsindberetning for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl., som en betydelig stigning i kreditrisikoen, medmindre kreditrisikoen på balancedagen er lav, jf. punkt 10.
- 10) Virksomheden kan, medmindre aktuelle eller forventede forhold indikerer andet, betragte kreditrisikoen som lav og antage fravær af betydelig stigning i kreditrisikoen på balancedagen, jf. § 51, stk. 1, forudsat at virksomheden kan godtgøre, at andre markedsdeltagere ligeledes må formodes at betragte niveauet for kreditrisikoen som lav, og forudsat
- a) at kundens 12-måneders PD ved anvendelse af IRB-modeller eller andre beregningsmodeller for PD er under 0,2 pct., eller
- b) at virksomhedens interne rating af kunden ved anvendelse af mere enkle metoder uden beregningsmodeller for PD svarer til 2a eller bedre ifølge Finanstilsynets vejledende ratingklassifikation.
- 11) Ud over vurderingerne i medfør af punkt 7-10 anses kreditrisikoen senest for at være steget betydeligt, hvis kunden har været i restance med betalinger vedrørende et finansielt aktiv i mere end 30 dage, medmindre virksomheden kan dokumentere, at kreditrisikoen forbundet med kunden ikke er steget betydeligt. Hvis en kunde har gentagne overtræk i kortere perioder, skal virksomheden være særlig opmærksom på, om kreditrisikoen er steget betydeligt.

- 12) Hvis kreditrisikoen er steget betydeligt for et finansielt aktiv, skal virksomheden vurdere, om risikoen tillige må anses for at være steget betydeligt for andre af kundens finansielle aktiver.
- 13) Hvis kreditrisikoen er steget betydeligt for et finansielt aktiv, og kundens betalingsevne samtidig er blevet forværret og er kendetegnet ved betydelige svaghedstegn, jf. punkt 71, skal virksomheden supplerende vurdere, om det finansielle aktiv er kreditforringet.
- 14) Når virksomheden får viden om, at der for en privatkunde er indtrådt væsentlige negative begivenheder som f.eks. arbejdsløshed, skilsmisse, længerevarende sygdom, invaliditet, eller at kunden er død, er kreditrisikoen som udgangspunkt steget betydeligt, og virksomheden skal foretage vurderingen, jf. punkt 13.
- 15) For kunder med indikation på betydelige økonomiske vanskeligheder, men hvor virksomheden har vurderet, at kunden ikke har betydelige økonomiske vanskeligheder, skal virksomheden være særlig opmærksom på, om kreditrisikoen er steget betydeligt.
- 16) Hvis kreditrisikoen var steget betydeligt ved forrige periodeafslutning, men virksomheden vurderer, at kreditrisikoen på balancedagen ikke er steget betydeligt siden første indregning, skal det finansielle aktiv behandles under stadie 1 for finansielle aktiver med fravær af betydelig stigning i kreditrisikoen, jf. punkt 64-65. Dette gælder dog ikke, hvis reduktionen af kreditrisikoen på balancedagen i forhold til forrige periodeafslutning må formodes at være af midlertidig karakter.

Vurdering af kreditforringelse (overgang til stadie 3)

- 17) Virksomheden skal i medfør af § 52, stk. 1 vurdere, om et finansielt aktiv er kreditforringet. Til brug for vurderingen af om det finansielle aktiv er kreditforringet, skal virksomheden indhente aktuelle økonomiske oplysninger om en kunde med svaghedstegn, f.eks. ved tegn på driftsproblemer. Hvis virksomheden mangler relevante oplysninger om en sådan kunde, må dette ikke føre til, at der ikke konstateres kreditforringelse.
- 18) For finansielle aktiver, hvor kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder, eller hvor virksomheden har ydet lempeligere vilkår på grund af kundens økonomiske vanskeligheder, er aktivet kreditforringet, hvis virksomheden forventer at lide tab i det mest sandsynlige scenarie.
- 19) Ved en kundes væsentlige kontraktbrud eller sandsynlige konkurs skal det finansielle aktiv anses for at være kreditforringet.
- 20) Hvis et finansielt aktiv er kreditforringet, skal virksomheden også betragte kundens øvrige finansielle aktiver som kreditforringede, medmindre virksomheden kan sandsynliggøre, at dette ikke er tilfældet.
- 21) I nogle tilfælde reducerer en virksomhed et kreditforringet aktiv ydet til en kunde mod til gengæld at yde et nyt eller forøget finansielt aktiv til en anden kunde. Dette nye eller forøgede finansielle aktiv er kreditforringet, medmindre der foreligger dokumentation for, at udskiftningen af debitor har ført til en så

betydelig nedbringelse af virksomhedens kreditrisiko, at det nye eller udvidede finansielle aktiv ikke længere er kreditforringet.

22) Når et finansielt aktiv er kreditforringet ved en periodeafslutning, er aktivet også kreditforringet ved den følgende periodeafslutning, medmindre der foreligger dokumentation for, at årsagen til kreditforringelsen fra den seneste periodeafslutning ikke længere er til stede.

Indikationer for kreditforringelse

23) Til brug for vurdering af om et finansielt aktiv er kreditforringet, skal virksomheden observere begivenheder, som i medfør af § 52, stk. 2, udgør indikationer for kreditforringelse.

§ 52, stk. 2, nr. 1. Betydelige økonomiske vanskeligheder

- 24) En kunde er i betydelige økonomiske vanskeligheder, når ændringer i indtjenings-, likviditets- eller kapital-/formueforhold medfører, at det må formodes, at kunden ikke kan opfylde sine forpligtelser over for virksomheden eller andre kreditorer som nærmere beskrevet i punkterne 25-36.
- 25) Hvis en kunde må anses for at have sammenhæng i økonomien alene på grund af variabel rente eller begrænset afvikling, skal virksomheden være særlig opmærksom på, om kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder.
- 26) Hvis en kunde er i betydelige økonomiske vanskeligheder, skal virksomheden undersøge, om øvrige kunder, som er indbyrdes forbundne med denne kunde i overensstemmelse med principperne for opgørelse af store eksponeringer i henhold til artikel 390 i CRR, også er i betydelige økonomiske vanskeligheder. Hvis dette ikke kan afkræftes, skal virksomheden betragte de øvrige forbundne kun- der som værende i betydelige økonomiske vanskeligheder.

Privatkunder

- 27) Nogle privatkunder har en formue, som er negativ, når alle aktiver gøres op til dagsværdier. Hvis rådighedsbeløbet samtidig vurderes at være utilstrækkeligt til at modstå en forventet negativ udvikling i kundens økonomiske situation som følge af f.eks. ophør af afdragsfrihed eller kundens pensionering, så det må antages, at virksomheden eller andre kreditorer vil komme til at lide tab, er kunden i betydelige økonomiske vanskeligheder. Rådighedsbeløbets størrelse kan skønnes ud fra ændringer i kundens situation siden bevillingstidspunktet. Der må kun forudsættes stigninger i kundens indtægter, hvis disse er sandsynliggjort, f.eks. på grund af kundens færdiggjorte uddannelse. Der skal tages højde for alle kundens forventede fremtidige udgifter. Er der betydelig usikkerhed om rådighedsbeløbets størrelse og som følge deraf betydelig usikkerhed om, hvorvidt kunden er i betydelige økonomiske vanskeligheder, kan virksomheden ikke nøjes med et skøn, men skal foretage en ny beregning af rådighedsbeløbet.
- 28) Hvis virksomheden får viden om, at der er foretaget udlæg i kundens aktiver, at kunden er registreret i RKI eller lignende, at kunden har betydelig skattegæld, eller at kunden har forbrugslån i et betydeligt omfang hos en eller flere andre kreditorer, herunder finansieringsselskaber, anses kunden for at være i betydelige økonomiske vanskeligheder, medmindre det er sandsynliggjort, at dette ikke er tilfældet.

29) Ved vurderingen af om en person har betydelige økonomiske vanskeligheder, kan der ikke tages højde for kautioner eller garantier stillet af andre personer eller af selskaber.

Erhvervskunder

- 30) Erhvervskunder med negativt resultat før skat og negativ eller spinkel egenkapital antages at være i betydelige økonomiske vanskeligheder. For personligt drevne virksomheder skal der ved resultatet før skat også tages højde for udtræk til privatforbrug. Ved spinkel egenkapital forstås en egenkapital, som må formodes at blive negativ inden for det kommende regnskabsår set på baggrund af kundens hidtidige resultater. Hvis kunden historisk har haft positive resultater før skat og en likviditet, der kan dække renter og afdrag, og det er sandsynliggjort, at kunden også fremover vil have det, antages kunden ikke at være i betydelige økonomiske vanskeligheder. Hvis kunden har en betydelig negativ egenkapital, er kunden dog i betydelige økonomiske vanskeligheder, hvis det ikke er realistisk at få gjort egenkapitalen positiv i det finansielle aktivs reelt forventede løbetid.
- 31) Ved finansielle aktiver ydet til landbrug skal virksomheden tage i betragtning, at en landbrugskundes indtjening i en periode kan være præget af særlige forhold, f.eks. opbygning af besætningen eller meget svingende afregningspriser. Kunden antages derfor ikke at være i betydelige økonomiske vanskeligheder, hvis det er sandsynligt, at kunden vil få tilstrækkeligt overskud efter privatforbrug i de kommende år.
- 32) Erhvervskunder med en egenkapital, som ikke er negativ eller spinkel, antages også at have betydelige økonomiske vanskeligheder, hvis dårlige driftsresultater eller utilstrækkelig likviditet indebærer, at det må antages, at virksomheden eller andre kreditorer vil lide tab. Ved denne vurdering skal virksomheden forholde sig kritisk til budgetter for kunden, særligt hvis de viser betydelige forbedringer i forhold til de seneste realiserede resultater.
- 33) Hvis virksomheden får viden om, at en anden af kundens kreditorer helt eller delvist finansierer ydelser til foranstående panthavere eller helt eller delvist indfrier kundens kreditorer for at afværge konkurs, tvangsauktion, retslig inkasso, rekonstruktion eller lignende, skal virksomheden være særlig opmærksom på, om kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder.
- 34) Hvis virksomheden får viden om, at andre af kundens kreditorer konverterer tilgodehavender hos kunden til ansvarlig kapital, skal virksomheden være særlig opmærksom på, om kunden efter konverteringen har betydelige økonomiske vanskeligheder.
- 35) Hvis virksomheden får viden om, at en anden af kundens kreditorer i betydeligt omfang eller gentagne gange yder kunden lempeligere vilkår i form af f.eks. henstand, løbetidsforlængelser eller kreditudvidelser, fordi alternativet er kundens kontraktbrud, jf. § 52, stk. 2, nr. 2, skal virksomheden være særlig opmærksom på, om kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder.
- 36) Ved vurderingen af om en erhvervskunde har betydelige økonomiske vanskeligheder, kan der tages højde for kautioner stillet af andre selskaber i samme koncern eller af de ultimative ejere, samt kautioner stillet af stat eller kommuner. Hvis virksomheden undlader at konstatere betydelige økonomiske vanskeligheder som følge af sådanne kautioner, skal der foreligge dokumentation for, at kautionisternes økonomiske forhold berettiger dette. Der kan ikke tages højde for andre kautioner end de nævnte ved vurderingen af, om kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder.

§ 52, stk. 2, nr. 2. Kundens kontraktbrud

- 37) Ved kundens overtræk eller manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter foreligger der kontraktbrud, medmindre det er kortvarigt og vedrører beløb, som er små i forhold til den pågældende kundes økonomi, eller det skyldes forhold, som helt åbenbart ikke har sammenhæng med kundens økonomiske forhold, f.eks. ubetænksomhed, fejl eller tekniske forhold hos kunden eller virksomheden.
- 38) Opfylder kunden ikke aftalte overdækningskrav, eller er der brud på covenants eller misligholdelsesklausuler, kan der være kontraktbrud. Hvis virksomheden vurderer, at dette ikke er tilfældet, skal det være sandsynliggjort.

- 39) Der anses at være indikation for kreditforringelse, hvis virksomheden yder kunden lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af kundens økonomiske vanskeligheder. Der er indikation for kreditforringelse, så længe lempelserne i vilkårene består.
- 40) Lempeligere vilkår omfatter bl.a., at virksomheden pga. kundens økonomiske problemer ikke ønsker at forlænge et finansielt aktiv, men gør det alligevel, fordi kunden ikke kan få refinansieret det finansielle aktiv hos andre kreditorer. Desuden omfatter lempeligere vilkår, at virksomheden pga. kundens økonomiske problemer accepterer en rente eller afvikling, som virksomheden ikke ville have accepteret for en ny kunde i samme økonomiske situation. Lempeligere vilkår omfatter også f.eks., at virksomheden finansierer ydelser til foranstående panter eller helt eller delvist indfrier en kundes kreditorer for at afværge konkurs, tvangsauktion, retlig inkasso, rekonstruktion eller lignende.
- 41) Konverterer virksomheden et finansielt aktiv til ansvarlig kapital, er kunden i betydelige økonomiske vanskeligheder, medmindre det er sandsynliggjort, at virksomheden ikke vil lide tab på den ansvarlige kapital eller den øvrige eksponering. Hvis konverteringsaftalen indebærer lempeligere vilkår end nor- malt for virksomhedens kunder, skal virksomheden tage højde for dette, så længe de lempeligere vilkår er gældende.
- 42) Yder virksomheden kunden henstand, løbetidsforlængelse eller kreditudvidelse, fordi alternativet er kundens kontraktbrud, jf. § 52, stk. 2, nr. 2 skal virksomheden være særlig opmærksom på, om dette er lempelser, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder, og kunden dermed har fået lempeligere vilkår.

43) Er gæld til virksomheden rekonstrueret eller akkorderet, antages der at være indikation for kreditforringelse, indtil det er tydeligt, at kunden kan og vil overholde alle elementer i den indgåede aftale om rekonstruktion eller akkord. Hvis aftalen indebærer en stigende ydelse, skal det være tydeligt, at kunden kan og vil betale denne. Tilsvarende gælder, hvis virksomheden får viden om, at gæld til andre kreditorer er rekonstrueret eller akkorderet. Hvis aftalen indebærer lempeligere vilkår end normalt for virksomhedens kunder, skal virksomheden tage højde for dette, så længe de lempeligere vilkår er gældende.

44) Hvis virksomheden overtager et finansielt aktiv, der er rekonstrueret eller akkorderet, og virksomheden ikke inden rekonstruktionen eller akkorden havde ydet et finansielt aktiv til kunden, er rekonstruktionen eller akkorderingen ikke indikation for kreditforringelse.

Opgørelse af forventet tab

- 45) Virksomhedens opgørelse af forventet tab i medfør af § 51, stk. 2 og 3, og § 52, stk. 3, skal baseres på metoder og informationer, som er relevante for det pågældende finansielle aktiv og kunden. Metodevalget skal ske på en konsistent måde.
- 46) Ved opgørelse af forventet tab skal virksomheden i medfør af § 50, stk. 1, nr. 3, anvende den til rådighed værende information på balancedagen om det finansielle aktiv og kundespecifikke forhold samt forventninger til den fremtidige udvikling. Endvidere skal virksomheden anvende relevant information, som virksomheden, jf. § 50, stk. 1, nr. 3, kan tilvejebringe.
- 47) Virksomheden skal i medfør af § 50, stk. 1, nr. 1, opgøre det forventede tab på baggrund af vurderinger af en række mulige udfald (scenarier) for kundens økonomiske situation og virksomhedens tilhørende kredithåndtering. Det forventede tab beregnes ved at sammenveje det opgjorte tab forbundet med hvert scenarie med virksomhedens vurdering af sandsynligheden for, at scenariet indtræffer.
- 48) Virksomheden skal sikre, at opstilling af scenarier foretages på en konsistent måde og afspejler kreditmæssige erfaringer, aktuelle forhold og forventninger på balancedagen. Virksomhedens valg af kreditstrategi for kunden kan have indflydelse på sandsynlighederne for, at de opstillede scenarier indtræffer. Forhold uden for virksomhedens kontrol har dog som udgangspunkt også betydning, hvilket skal være afspejlet i vurderingen af sandsynlighederne for, at scenarierne for kundens økonomiske situation indtræffer.
- 49) Virksomheden skal ved opgørelse af det forventede tab som minimum inddrage et scenarie, hvor virksomheden forventer at realisere et tab på det finansielle aktiv, og et scenarie, hvor virksomheden ikke forventer at realisere et tab. Scenarierne skal være specificeret, og der skal være en sammenhæng mellem realismen af bl.a. det scenarie, hvor virksomheden ikke forventer at lide tab, og den sandsynlighed dette tildeles
- 50) Ved opgørelse af forventet tab på finansielle aktiver ydet til en erhvervskunde skal virksomheden tage udgangspunkt i kundens aktuelle driftsresultater eller de forventede fremtidige driftsresultater, hvis de er lavere end de aktuelle. Hvis det er sandsynliggjort, at erhvervskunden får bedre driftsresultater i fremtiden, kan der dog i et passende omfang tages udgangspunkt i disse. Driftsresultater kan ikke forudsættes forbedret i mere end de første år, medmindre virksomheden i særlige tilfælde kan sandsynliggøre, at dette er realistisk.
- 51) Ved opgørelse af forventet tab for finansielle aktiver ydet til landbrug skal indbetalinger fra driften være baseret på afregningspriser, som ikke overstiger almindeligt accepterede afregningspriser skønnet af brancheorganisationer m.fl.
- 52) Ved opgørelse af forventet tab på finansielle aktiver ydet til en privatkunde skal virksomheden tage udgangspunkt i kundens aktuelle indtægter og udgifter eller de forventede indtægter og udgifter, hvis net-

toindtægterne er lavere end de aktuelle. Hvis det er sandsynliggjort, at privatkunden får højere indtægter eller lavere udgifter i fremtiden, kan der dog i et passende omfang tages udgangspunkt i disse. Virksomheden skal være opmærksom på, at det sjældent kan sandsynliggøres, at indtægterne forøges, eller udgifterne reduceres i mere end de første år.

- 53) Virksomheden kan ikke undlade at opgøre et forventet tab under henvisning til, at størrelsen af tabet er vanskeligt at vurdere. I et sådant tilfælde må virksomheden basere opgørelsen af det forventede tab på et kvalificeret skøn.
- 54) Ved opgørelse af det forventede tab kan den forventede restløbetid på det finansielle aktiv ikke overstige den kontraktuelle løbetid. For finansielle aktiver med kontraktlige bestemmelser om genforhandling og mulig opsigelse skal virksomheden opgøre den kontraktuelle løbetid uden hensyntagen til sådanne bestemmelser. Dette gælder også i tilfælde, hvor det finansielle aktiv teknisk set har forfald ved en formodet genforhandling af vilkårene for ydelse af det finansielle aktiv. Virksomheden skal kunne dokumentere, at den anvendte kontraktuelle løbetid er velbegrundet.
- 55) For finansielle aktiver, der indeholder både et udlån og en uudnyttet forpligtelse, og hvor virksomhedens risiko for at lide tab ikke er begrænset til opsigelsesperioden, skal virksomheden ved opgørelse af det forventede tab anvende den restløbetid, hvor virksomheden forventer at være eksponeret mod at lide tab.
- 56) Jo større usikkerhed, der er forbundet med størrelsen af de fremtidige betalinger fra et finansielt aktiv, desto større er kravet til sandsynliggørelsen af, at betalingerne er opgjort i overensstemmelse med reglerne. Virksomheden skal her bl.a. tage i betragtning, at betalinger, der ikke vedrører den nærmeste fremtid, ofte er forbundet med betydelig usikkerhed. Endvidere skal det indgå, hvor store erfaringer virksomheden har på det pågældende område, og i hvilket omfang de er aktuelle.
- 57) Opgørelse af forventet tab på baggrund af porteføljer af finansielle aktiver forudsætter, at der foreligger en tilstrækkelig mængde af ensartede, finansielle aktiver. Endvidere skal de generelle krav til opgørelse af forventet tab for et finansielt aktiv være opfyldt.
- 58) Opgørelse af forventet tab på baggrund af porteføljer af finansielle aktiver må ikke give virksomheden samlede forventede tab, som er væsentligt mindre, end hvis virksomheden foretog individuelle vurderinger af de finansielle aktiver.
- 59) Betalingsstrømme, der indgår ved vurderingen af sikkerheders værdi, må ikke samtidig indgå som forventede fremtidige betalinger ved opgørelsen af forventet tab i scenarier, hvor sikkerhederne forventes realiseret.
- 60) Virksomheden skal være særlig opmærksom ved sin værdiansættelse af sikkerheder ved opgørelse af forventet tab for vanskeligt omsættelige aktiver og for øvrige aktiver, hvor dets erfaringer med indtægter og omkostninger fra realisation er begrænsede eller ikke er aktuelle. Tilsvarende gælder for sikkerheder, hvor virksomheden mangler nogle af de oplysninger, som kræves for at have et tilstrækkeligt grundlag for værdiansættelse af sikkerheden.

- 61) Ved opgørelse af forventet tab kan der tages højde for kautioner og dokumenterede tilsagn om, at tredjemand vil støtte virksomhedens kunde økonomisk. Det forudsætter dog, at der er dokumentation for de økonomiske forhold for kautionisten eller den, som har givet tilsagn om at ville støtte kunden. Det forudsætter også, at virksomheden har til hensigt at gøre brug af kautionen eller tilsagnet.
- 62) Der skal tages hensyn til kundens urealiserede tab på eventuelle swaps og andre afledte finansielle instrumenter i forbindelse med opgørelsen af det forventede tab for finansielle aktiver i stadie 3, jf. punkt 73-92. Hvis virksomheden er modpart i instrumenterne, skal virksomhedens kredittab på instrumenterne indregnes i instrumenternes dagsværdi. Sådanne tab skal derfor ikke medregnes i det forventede tab på det finansielle aktiv.
- 63) For finansielle aktiver ydet til kunder, hvis økonomiske forhold eller begrænsede negative ændringer heri medfører en betydelig risiko for, at kunden ikke kan opfylde sine forpligtelser, og hvor det ikke er tilstrækkeligt identificeret med de benyttede metoder, skal virksomheden i nødvendigt omfang korrigere det opgjorte forventede tab. Virksomheden skal kunne dokumentere vurderingerne.

Stadie 1 (fravær af betydelig stigning i kreditrisiko)

- 64) Ved anvendelse af IRB-modeller i forbindelse med vurdering af udviklingen i kreditrisiko, jf. punkt 5, kan virksomheden ved opgørelse af det forventede tab over en 12 måneders tidshorisont, jf. § 51, stk. 2, tage udgangspunkt i IRB-modellerne efter tilpasninger og relevante supplerende vurderinger med henblik på, at modellerne foruden historiske tabserfaringer afspejler aktuelle forhold og forventninger på balancedagen.
- 65) Virksomheden kan anvende mere enkle metoder end dem anført under punkt 64 for opgørelse af det forventede tab over en 12-måneders tidshorisont. Metoderne skal inddrage tabserfaringer forbundet med tilsvarende finansielle aktiver samt afspejle aktuelle forhold og forventninger på balancedagen.

Stadie 2 (betydelig stigning i kreditrisiko)

- 66) Ved anvendelse af IRB-modeller i forbindelse med vurdering af udviklingen i kreditrisiko, jf. punkt 5, eller andre beregningsmodeller for PD, jf. punkt 6, kan virksomheden ved opgørelse af det forventede tab på det finansielle aktiv i den forventede restløbetid, jf. § 51, stk. 3, tage udgangspunkt i modellerne efter tilpasninger og relevante supplerende vurderinger med henblik på, at modellerne foruden historiske tabserfaringer afspejler aktuelle forhold og forventninger på balancedagen. Virksomheden skal supplere anvendelsen af modeller med porteføljebaserede vurderinger med henblik på at tage højde for manglende information, herunder f.eks. mulige hændelser i det finansielle aktivs forventede restløbetid med formodet betydning for vurderingen af det forventede tab. For finansielle aktiver, hvor kreditrisikoen er steget betydeligt, og hvor kundens betalingsevne er kendetegnet ved betydelige svaghedstegn, jf. punkt 71, skal virksomheden ved opgørelsen af det forventede tab sup- plere anvendelsen af beregningsmodeller med stikprøvebaserede ekspertvurderinger.
- 67) Virksomheden kan anvende mere enkle metoder end dem anført under punkt 66 for opgørelse af det forventede tab på det finansielle aktiv i den forventede restløbetid. Metoderne skal inddrage tabserfaringer forbundet med tilsvarende finansielle aktiver samt afspejle aktuelle forhold og forventninger på balancedagen. For finansielle aktiver hvor kreditrisikoen er steget betydeligt, og hvor kundens betalingsevne er

kendetegnet ved betydelige svaghedstegn, jf. punkt 71, skal virksomheden ved opgørelsen af det forventede tab supplere anvendelsen af metoderne med stikprøvebaserede ekspertvurderinger.

- 68) I tilfælde, hvor virksomheden ikke har og ikke uden urimelige omkostninger eller indsats kan tilvejebringe den fornødne information, jf. § 50, stk. 1, nr. 3, med henblik på at opgøre det forventede tab på det enkelte finansielle aktiv i den forventede restløbetid, skal virksomheden opgøre et tilnærmet forventet tab på baggrund af relevant information for en portefølje af finansielle aktiver med tilsvarende karakteristika.
- 69) For et finansielt aktiv, hvor kreditrisikoen er steget betydeligt, og hvor kundens betalingsevne ikke er kendetegnet ved betydelige svaghedstegn, jf. punkt 71, kan virksomheden ved opgørelsen af den kontraktuelle løbetid tage højde for forfald af aktivet, når de kontraktlige forhold, det finansielle aktivs karakteristika og virksomhedens erfaringer tilsiger, at der ikke alene er tale om et teknisk forfald. Virksomheden kan også ved opgørelsen af det forventede tab anvende en forventet restløbetid, som på baggrund af virksomhedens historiske erfaringer for en portefølje af finansielle aktiver med tilsvarende karakteristika og tilsvarende kredithåndtering er kortere end den kontraktuelle løbetid. Virksomheden skal kunne godtgøre, at anvendelse af en kortere forventet restløbetid er velbegrundet.
- 70) For et finansielt aktiv hvor kreditrisikoen er steget betydeligt, og hvor kundens betalingsevne er kendetegnet ved betydelige svaghedstegn, jf. punkt 71, skal virksomheden ved opgørelsen af det forventede tab forudsætte, at restløbetiden svarer til den opgjorte kontraktuelle løbetid.
- 71) En kundes betalingsevne er som udgangspunkt kendetegnet ved betydelige svaghedstegn, hvis kundens 12-måneders PD ved anvendelse af IRB-modeller eller andre beregningsmodeller for PD er over 5,0 pct.
- 72) For finansielle aktiver, hvor kreditrisikoen er steget betydeligt, ydet til kunder, hvis betalingsevne er kendetegnet ved betydelige svaghedstegn, jf. punkt 71, skal virksomheden opgøre det forventede tab baseret på metoder, der inddrager alle relevante oplysninger om kunden, som virksomheden har eller kan få til rådighed, jf. punkt 46. Virksomheden skal afhængigt af kundens forhold opgøre det forventede tab efter tilsvarende principper som for stadie 3, jf. punkt 76 og 78-81.

Stadie 3 (aktivet er kreditforringet)

- 73) Hvis det finansielle aktiv er vurderet kreditforringet, jf. § 52, stk. 1, skal virksomheden ved opgørelsen af det forventede tab, jf. punkt 47, for hvert scenarie opgøre tabet som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før forventet tab og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger fra det finansielle aktiv.
- 74) Ved beregning af nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger anvendes for fast forrentede finansielle aktiver den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede finansielle aktiver anvendes den aktuelle effektive rentesats på det finansielle aktiv. Hvis den kontraktmæssige rentesats, som blev fastsat, før det finansielle aktiv blev konstateret kreditforringet, ikke var markedskonform på dette tidspunkt, eksempelvis ved ikke at afspejle risikoen, må denne rentesats ikke anvendes ved tilbagediskonteringen. I stedet skal anvendes en højere rentesats, som skønnes at have været markedskonform på det daværende tidspunkt. Er udlånet genforhandlet siden den oprindelige bevilling, skal den oprindeligt fastsatte rentesats forstås som den rentesats, der blev fastsat ved genforhandlingen.

- 75) For et kreditforringet finansielt aktiv skal virksomheden ved opgørelsen af det forventede tab forudsætte, at restløbetiden svarer til den opgjorte kontraktuelle løbetid.
- 76) Virksomheden skal ved opgørelse af det forventede tab inddrage relevante scenarier, herunder et salgsscenarie, jf. punkt 83-92. Med udgangspunkt i vurderinger af mulige forløb af kundens økonomiske situation kan andre scenarier være relevante, herunder f.eks. at der tages udgangspunkt i kundens konkurs, akkordering af en del af kundens gæld, tilførsel af kapital til kunden eller salg af en del af kundens virksomhed.
- 77) Hvis virksomhedens kredithåndtering af det finansielle aktiv indebærer, at kunden får mulighed for over en periode at forbedre sin økonomiske situation, skal virksomheden foruden et eller flere scenarier med positiv udvikling som følge af kredithåndteringen og et salgsscenarie som minimum inddrage et eller flere scenarier, der leder til et større forventet tab end ved salgsscenariet. Dette afspejler f.eks. risikoen for, at kundens økonomiske situation forværres yderligere, at værdien af stillede sikkerheder falder, eller at kunden går konkurs.
- 78) Nogle kunder er ikke eller kun i begrænset omfang i stand til at foretage betalinger uafhængigt af de aktiver, som er lagt til sikkerhed for det kreditforringede finansielle aktiv. Det gælder f.eks.:
- a) Privat- og erhvervskunder, som har foretaget investeringer i ejendomme, skibe eller værdipapirer mv., og hvor disse investeringer er forholdsvis store i forhold til kundens øvrige indtjeningsevne og kapitalforhold/soliditet.
- b) Landbrugs- og fiskerikunder med store investeringer i forhold til kundens øvrige indtjeningsevne, og hvor det er sandsynligt, at kunden på kortere eller længere sigt vil skulle ophøre med landbrugs- eller fiskerivirksomhed, f.eks. fordi andre vil kunne drive virksomheden mere effektivt.
- 79) Ved opgørelse af forventet tab for kreditforringede finansielle aktiver ydet til kunder omfattet af punkt 78 vil det som følge af kundernes økonomiske situation være relevant at inddrage et salgsscenarie. Andre scenarier end salgsscenariet kan indebære lavere eller højere tab, jf. punkt 77, bl.a. afhængig af, om kunden i begrænset omfang har mulighed for at foretage betalinger uafhængigt af sikkerhederne, f.eks. via en lønindkomst, eller om det f.eks. vurderes relevant at tvangsrealisere nogle af kundens aktiver til lavere værdier end i salgsscenariet. Virksomheden skal være opmærksom på, at der i mange tilfælde enten ikke sker indbetalinger fra kunder i sådanne situationer eller kun små indbetalinger.
- 80) Ved opgørelse af forventet tab for finansielle aktiver omfattet af punkt 79 skal virksomheden ved udløb af den kontraktuelle løbetid forudsætte realisation af kundens aktiver stillet til sikkerhed for det finansielle aktiv. Alternativt kan virksomheden ved udløb tage højde for en realistisk akkord ved eventuel refinansiering på markedsvilkår.
- 81) Forekomsten af scenarier med henholdsvis lavere og højere tab end salgsscenariet for finansielle aktiver omfattet af punkt 79 formodes at medføre et forventet tab, der som udgangspunkt ikke vil afvige væsentligt fra tabet ved salgsscenariet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor sikkerhederne, f.eks. udlejningsejendomme, giver likviditetsoverskud, idet denne overskudslikviditet vil være indregnet i dagsværdien af ejendommene, og fordi et højt opgjort kommende afkast på en ejendom afspejler en høj risiko. I tilfælde, hvor det forventede tab er mindre end forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af det finansielle aktiv før forventet tab og dagsværdien efter omkostninger af de stillede sikkerheder, skal virksomheden kunne dokumentere, at forskellen er velbegrundet.

82) For kreditforringede finansielle aktiver, hvor virksomheden ved opgørelse af det forventede tab anvender beregningsmodeller, f.eks. til beregning af forventet tab på finansielle aktiver som indgår i en portefølje af finansielle aktiver med tilsvarende karakteristika, skal virksomheden gennemføre stikprøvebaserede ekspertvurderinger med henblik på at vurdere behovet for at korrigere opgørelsen.

Salgsscenarie

- 83) I et salgsscenarie forudsættes kundens økonomiske situation uændret at være presset uden dog at være kendetegnet ved et decideret sammenbrud. Kunden gennemfører derfor i samarbejde med virksomheden en nedbringelse eller afvikling af det finansielle aktiv bl.a. via. salg af kundens relevante aktiver i fri handel til dagsværdi over en kortere periode.
- 84) Ved opgørelsen af det forventede tab i et salgsscenarie skal virksomheden ved udløb af den kontraktuelle løbetid for det finansielle aktiv tage højde for en sandsynlig akkord ved eventuel refinansiering af det finansielle aktiv på markedsvilkår, realisation af kundens aktiver stillet til sikkerhed for det finansielle aktiv eller kundens konkurs.
- 85) De forventede indtægter fra realisation af sikkerheder skal ved opgørelsen af det forventede tab sættes til den skønnede dagsværdi på det tidspunkt, hvor sikkerhederne forventes solgt. Der skal tages højde for værdiforringelser af sikkerhederne frem til det tidspunkt, hvor de forventes solgt. Der skal ske fradrag for alle de omkostninger, som er forbundet med de pågældende sikkerheder, herunder omkostninger til realisation af sikkerhederne. Nutidsværdien af sikkerheder kan ikke indgå i opgørelsen af det forventede tab med et beløb, der overstiger sikkerhedernes dagsværdi på balancedagen med fradrag af omkostninger ved overtagelse og realisation af sikkerhederne.
- 86) Ejendomme skal i et salgsscenarie værdiansættes til dagsværdien, som er den pris, hvortil ejendommen skønnes at kunne sælges ved en aftale mellem en salgsinteresseret ejer og en uafhængig, villig køber. Dagsværdien afviger fra både en tvangsrealisationsværdi og en "langsigtet værdi", som måske først vil kunne opnås efter en længere årrække og måske kun under visse antagelser. Anvendelse af dagsværdi gælder alle typer fast ejendom, herunder grunde og ejendomme under opførelse. Udviklingsplaner kan således ikke tilføre yderligere værdier til nedskrivningsberegningen, medmindre der foreligger dokumentation for, at underskrevne salgs- eller lejekontrakter eller lignende gør det relevant at tage højde for udviklingspotentialet ved opgørelse af den nuværende dagsværdi.
- 87) I et marked med få ejendomshandler stilles der udvidede krav til virksomhedens fastsættelse af elementerne i dagsværdiansættelsen. I en sådan situation vil det således kunne være nødvendigt at tage udgangspunkt i de få nyere handler, der trods alt er foretaget i området, men eventuelt med anden beliggenhed, stand og karakter, eller som er foretaget i tilsvarende områder med sammenlignelige ejendomssegmenter.
- 88) Når en virksomhed har et efterstillet pant i en ejendom, kan der være tilfælde, hvor det er sandsynligt, at virksomheden ved en eventuel kommende tvangsauktion ikke kan eller vil overtage ejendommen, uanset at en værdiansættelse af ejendommen i overensstemmelse med punkt 85 viser, at pantet har en værdi for virksomheden. I disse tilfælde er der i praksis ofte ikke købere til ejendommen til dagsværdien opgjort i overensstemmelse med punkt 85. Pantet kan derfor kun tillægges værdi ved virksomhedens opgørelse af

det forventede tab, hvis det er sandsynliggjort, at tredjemand vil købe ejendommen til mindst den pris, som er forudsat i opgørelsen af det forventede tab.

- 89) Ved opgørelsen af de forventede indtægter fra realisation af finansielle instrumenter, som handles på en markedsplads efter definitionen i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 600/2014 om markeder for finansielle instrumenter (MiFIR), skal der tages udgangspunkt i den nuværende kursværdi. Hvis det ikke er sandsynligt, at de kan realiseres til denne værdi, skal den anvendte værdi ved beregningen af forventet tab reduceres, så den svarer til værdien ved en handel mellem en salgsinteresseret ejer og en uafhængig køber.
- 90) Ved opgørelsen af de forventede indtægter fra realisation af andre sikkerheder end ejendomme og finansielle instrumenter, som handles på en markedsplads efter definitionen i MiFIR, skal sikkerhederne værdiansættes til den nuværende dagsværdi. Dette omfatter bl.a. vindmøller, skibe, biler og indlån.
- 91) Et tilbud på en ejendom eller en anden sikkerhed skal være reelt og bindende, og tilbudsgiver skal være kreditværdig, før sikkerheden kan indregnes i opgørelsen af det forventede tab efter det afgivne tilbud. Er der i købstilbuddet opstillet betingelser eller forudsætninger, der kan medføre en lavere pris eller usikkerhed om betalingen for sikkerheden, skal der tages højde for dette i opgørelsen af det forventede tab. Hvis der er tale om en erhvervseksponering, skal køberen være uafhængig af sælgeren for, at tilbuddet kan anvendes til at værdiansætte sikkerheden i opgørelsen af det forventede tab. Dette gælder dog ikke, hvis det er et utvivlsomt økonomisk solidt koncernforbundet selskab eller en utvivlsomt økonomisk solid ultimativ ejer, der afgiver tilbuddet, og tilbudsgiveren efter erhvervelsen fortsat er utvivlsomt økonomisk solid.
- 92) Hvis virksomheden får viden om, at der er modtaget et tilbud på en stillet sikkerhed, der er mindre end den værdi, som sikkerheden er opgjort til i opgørelsen af det forventede tab, skal det være sandsynliggjort, at værdien af sikkerheden i opgørelsen af det forventede tab ikke er sat for højt.«

Validering

Validering af metoder for opgørelse af forventede tab

- 1) Virksomheden skal etablere en systematisk, dokumenteret proces for validering af de metoder, som den anvender ved opgørelse af forventede tab i medfør af § 50, stk. 5.
- 2) Valideringsprocessen skal tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at virksomheden kan foretage en meningsfuld og troværdig vurdering af metodernes virkemåde og resultater.
- 3) Valideringsprocessen skal omfatte de anvendte metoder, herunder såvel kvalitative som kvantitative metoder, og metodernes bestanddele. For beregningsmodeller omfatter dette som minimum en validering af følgende forhold:
- a) At data anvendt til udvikling af modellen og estimering af beregningsparametre er repræsentativ for virksomhedens kreditpraksis samt population af kunder og faciliteter, som modellen finder anvendelse på.
- b) At modellen har en høj og stabil forklaringsevne over tid.
- c) Modellens forventede konjunkturegenskaber.
- 4) Som led i valideringen af metodernes resultater skal virksomheden gennemføre stikprøvebaserede ekspertvurderinger med henblik på at sandsynliggøre, at de opgjorte forventede tab kan anses for retvisende.
- 5) Valideringsprocessen skal indeholde kriterier for, hvornår resultaterne kan betinge afhjælpende foranstaltninger med henblik på at opretholde metodernes tilfredsstillende virkemåde.
- 6) Resultaterne af valideringen skal rapporteres til virksomhedens bestyrelse.
- 7) Virksomheden skal inden ibrugtagning og efterfølgende minimum årligt gennemføre valideringsprocessen for de anvendte metoder. Den gennemførte validering skal dokumenteres.
- 8) Pengeinstitutter, som i medfør af artikel 143, stk. 1, i Europaparlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 (CRR) har tilladelse til at anvende den interne ratingbaserede metode, og hvor de interne ratingbaserede modeller indgår i virksomhedens metoder for opgørelse af forventet tab, kan supplere den eksisterende valideringsproces for de interne ratingbaserede modeller med henblik på at opfylde punkt 1-7.«